

[Hans Nielsen.]

Venstreblade, og som det ærede Medlem ikke har protesteret imod, og som jeg derfor gerne vil citere med Formandens Tilladelse. Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal udtaler om disse Forhandlinger:

„Forhandlingerne var et Forsøg paa at undersøge, om det var muligt at finde et Grundlag for en Realitetsforhandling mellem Venstre og Regeringen. Og det viste sig, at der paa visse Omraader var Mulighed for en Forstaaelse. Men paa et ganske afgørende Punkt, nemlig med Hensyn til Grundlaget for Tilvejebringelse af Hærens og Flaadens Mandskab, kom der saadanne Modsetninger til Orde, at det var unyttigt at fortsætte Forhandlingerne.“

„Kan det tænkes at Forhandlingerne senere genoptages?“
spørger saa Intervieweren. Og det ærede Medlem svarer hertil:

„Det er der ingen, der kan sige noget om.“

Naar man læser denne Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal, vil man se, at den ganske dækker det, som det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen har sagt i Roskilde, og saa vidt jeg kan se, dækker den ogsaa ganske den Udtalelse, som Statsministeren fremsatte, efter at disse Militærforhandlinger var afsluttede. Jeg finder ingen Anledning til at uddybe nærmere, hvad de betyder, og hvad de ikke betyder. Jeg kender ikke Rækkevidden af de Forhandlinger, der er ført om den Sag, og hvor langt man er naaet. Det interesserer mig heller ikke i dette Øjeblik, thi disse Forhandlingers store Betydning ligger deri, at de Konserverative nu ugenkaldelig er sat ud af Spillet, naar man taler om Militærvæsenet her i Landet. I Fjor ved denne Tid kunde de Konserverative have opnaaet en Ordning paa 42 eller 45 Mill. Kr. til Militærvæsenet. Saa vilde vi have faaet en Ordning, som vilde være blevet knust ved det første Valg; det kan vi allesammen se paa det Resultat, vi naaede ved Valget i Fjor. Hvis de to Partier var gaaet til en saadan Ordning, vilde de have faaet hele den Ordning knust fuldstændig ved det første Valg. Jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal ganske rigtigt har forstaaet, at dette Valg spærrede for alle Muligheder i Fremtiden for en Ordning paa det Grundlag, der forelaa i Fjor. Det ærede Medlem er ganske klar over, at vi havde en Majoritet paa 110 000 Stemmer ved Valget, og ligegyldigt, hvordan det gaar, er der ikke meget Haab om, at man kunde skabe et Flertal

til den anden Side, som der kunde bygges en Forsvarsordning paa, som kunde holde. Og naar det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal er gaaet med til disse Forhandlinger, maa han vel have indset, at i Fremtiden maa man gaa til den anden Side, for saa vidt man vil skabe en Ordning, som kan staa ud over Dage og Uger og enkelte Aar.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal gør i dette Interview kun een Bemærkning, jeg gerne vil sige et Ord til, og det er, at der paa et afgørende Punkt, med Hensyn til Tilvejebringelsen af Mandskabet, var en Uoverensstemmelse, man ikke kunde overvinde. Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen siger i sin Roskilde-Tale, saa vidt jeg husker, at det i og for sig ikke er afgørende for ham, hvorledes dette Spørgsmaal ordnes. Han lader i alle Tilfælde en Dør staa ganske lidt paa Klem med Hensyn til Mandskabets Tilvejebringelse, og det forstaaer jeg i og for sig godt. Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen er i saa Henseende i Overensstemmelse med store Dele af Venstre her i Landet, særlig med den grundtvigianske Del af Venstre. I grundtvigianske Kredse, og det vil altsaa først og fremmest sige paa Fyn, vil man sikkert med stor Interesse læse den Tale, som det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen holdt i Roskilde, og han vil faa mange Meningsfæller i denne Betragtning. Thi paa Fyn finder man Grundtvigianerne. Dem finder man ogsaa mange andre Steder, heldigvis, men man finder dem navnlig der. Og de har ikke glemt, hvad gamle Grundtvig skrev netop om dette Spørgsmaal. Jeg skal med Formandens Tilladelse oplæse nogle Ord af Grundtvig om dette Spørgsmaal, altsaa Værnepligten. Grundtvig skriver:

„Det, der skjuler sig under Værnepligtens uskyldige og ærværdige Navn, er især føleligt for dem, der maa tjene til at føde Uhyret, hvis Navn er „den staaende Hær“, og hvis Eftermæle skal være, at Middelalderens Trolde alle til Hobe drak ikke nær saa meget Menneskeblod. Man maa ikke tro, at nogen staaende Hær paa hele Jorden er oprettet til Fædrelandets Værn; den er altid oprettet til Folkets Frihedens Undertrykkelse eller til at føre udenlandske Krige eller, naar Oprindelsen var aller uskyldigst som hos os, for at efterabe de store Magter.“

Dette skrev Grundtvig før Verdenskrigen. Allerede paa dette Tidspunkt kunde han skrive, at de staaende Hære drak mere Menneskeblod end alt det Troldeøj, som fandtes i den mørke Middelalder. Jeg maa tilstaa, at disse Grundtvigs Ord kan vi fra vor Side gøre fuldstændig til vore, og jeg